

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 27. Venit tibi mansuetus. Ostendit Regem esse promißum ipsa mansuetudo, qua venit mitissimus: non sicut Monarchæ in vemis furiosis, & bestijs designati crudelibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

Ps. 16. 4. Noluit. Ascendisti in altum, cepisti captiuitatem.
Ps. 139. 1. Potest etiam intelligi totum humanum ge-
nerum quod in lacu immensum erat culpe, & sub-
mersum. Quod si. ceteri delectatur per metaphoram de lacu sine
aque. In historis S. Scripturae mitere aliquem in
puteum sine lacu sine aqua, erat nolle ut ille
moeretur, sed ibidem haeret sicut seipsum pro-
ptus vitibus non possit eripere, sed tantum alie-
nis. Ita quando fratres Ioseph mortem eius me-
diabantur respondit Ruben non occidamus il-
lum sed inuicemus in cisternam sine aqua: ait
*autem S. Pagina eum hoc dixisse: **Volens eripere***
eum. Habebat enim postmodum eum liberandi
voluntatem. Similiter demeruerunt Iudei Ier-
emiam in lacum sine aqua, illi scilicet quibus
mens non erat eum interire: sed solummodo
eum detinere quanto tempore luberet. Talis fuit
illa culpa, in quam homo incidit: non enim ta-
lis qualis Angelorum, nimirum irremediabilis,
sed voluit Deus ut illi remedium superesset, non
saturis vitibus, etiam omnes infirmas ad hoc
inueniebatur, sed robore diuina omnipoten-
tiae. Ecce nunc quam eleganter Propheta decla-
rat praclaras & inuisitas huius Domini diui-
tas. An illas placet inueneri? Perpende quale sta-
tuat testamentum, quae legata in eo disponat.
Qualia sunt omnes diuitiae Regni Dei & que-
cumque bona Deus possidet: eius omnipoten-
tia, aeternitas, sapientia, & essentia. Quo medio
habundat? quis illis robur attribuit? quae pi-
gora pro illis statuunt? Sanguis Christi. Igitur
in sanguinis illius pretium minoris non valet:
quia pignus non minoris esse debet pretij quam
illud pro quo datur, nec illud quod aliquid fit
minus minoris quam illud, firmitatis. Quis hoc
fecit testamentum? Deus: solus etenim ille est
qui talia potest legata contere Regni caelestis,
*& Dei diuitiarum **Testamentum enim non valet,***
*nam **quis quis testatus est.** Sic allegit Apostolus.*
Hinc adhaec diuitias, meritum, & valorem
motus Christi Saluatoris. Sanguis hic qui tan-
ta pollet virtute, ut regna diuina & aeterna con-
*ferat, firmet, quantas in se continet diuitias? **Sanguis***
***Tantum & hinc, &c.** Arguuntur A-*
postolus, quia illo quaedam purificabantur inha-
bitantes & immunditiae caruales, & per illam
terrena firmabantur promissa & corruptibilia,
*quae tamen fuerit pretij. **Quanto magis Christus, &c.***
Est enim hic vitae aeternae pretium, regni Dei
*pignus & clavis quae nobis illud aperit. **Sanguis***
Christi clavis est paradisi dantis ad intron-
tra. Hinc etiam erit in arabis. Sic D. Hieroni-
mus. Quo tempore sanguis hic non apparuit,

neque inuentus est, clausus erat Paradisus. Effusus est in cruce, portasque eius ita late referauit ut illico intrare potuerit latro nequissimus. Igitur pro conclusione considerandum quod maxime infirmum & minoris aestimationis, quod in Christo videbatur, fuit, proprium suum sanguinem fundere, pati, crucifigi, atque inter latrones illis comparem exspirare. Si hoc adeo locuples sit, pretiosum, valoris infiniti, & ita tota creatura superior, quae est, & esse, imò & comprehendi potest. *Quod infirmum est Dei;* (Sic Apostolus:) *Fortius est hominibus: Quid est pretiosum potens, opulentum, ac forte, & maioris in Christo aestimationis? si tanti meriti sint tantique valoris eius propter, quanti erunt ipsius gloriae? si tanti valeat eius mors quanti valebit eius vita? si tantum robur habeat sanguis eius in cruce profusus, quale non habebit eius diuinitas, in sanctissima sua humanitate comprehensa? Igitur optime probat Propheta, quod si Dominus hic pauper veniat ut nemo pauperior, diuitius terrenis & temporalibus, multo veniat opulentior aeternis, caelestibus diuinitusque facultibus.*

S. 27. Venit tibi mansuetus. Ostendit Christum Regem esse promissum ipsa mansuetudo, quae venit mirissimus: non sicut Monarcha in ventis furiosis, & bestiarum defrenati crudelibus.

Iam praenotauimus quod verbum Zachariae **84** Prophetae quod nostra vulgata transfert pauper, declarans per hoc id quod diximus, septuaginta transliterum, *mansuetus*, & ita ponit Euangelista *Matthaeus, Ecce Rex tuus, venit tibi mansuetus.* Aliam per hoc infinuans verbi Ierusalem letitiae rationem & Salutarem populo Iudaico instructionem. Expectabant illi Messiam qui totius mundi Dominum obtineret, suumque imperium extenderet de mari ad mare: *Dominabitur a mari usque ad mare, a summo usque ad terminos orbis terrarum.* Hoc iuppiter, & credebant futurum illum virum bellicolum, qui copiosissimis instructus equitum peditumque legionibus Dominum hoc super totam terram assequeretur, velut alleit Nabuchodonosor, aut Secundus Alexander Magnus. Occasionem magnam sumebant ex dictis sacrae Scripturae & Prophetarum oraculis enim promittentibus. *Dominus fortis & potens Dominus potens in praesidio.* David

84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

ab illo postulans vt veniret supplicabat, vt de capite ad calcem armis coopertus adesset, gladio femor cuogret, pharetras cingitis impletet, quibus populum prostermeret inimicum. Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime: sagitta tua acuta populi sub te cadent Et alio loco: Apprehende arma & sensum, & exurge in adiutorium mihi.

Non omittere hic praeclaram Ezechielis Prophetiam per duo integra capita, in quibus agit de Tyrannis nationum tercia sub figura Gog Magog, Molog, Tubal, Togorma Gomer, & aliorum atque: quod venturos Mithras bello lacesset ipsos per se suosque exercitus cunctisque sibi subingabit. Legebant haec promissa Iudaei, & vt erant casuales sine spiritu quibus illos describit Apostolus. Animalis homo non percipit, quae sunt spiritus Dei & Apostolus D. Iudas: animalis spiritus non habent: intelligebant illa carnaliter secundum sensum corruptum litteralem. O capita cerebri vacua: an ergo vobis ita feliciter successit, quando vobis apparuit figura militaris terribilis, nimirum extra sua tormenta explodens in monte, fulgura, tonitrua & ignitos radios vibrans & vt eos illuminaret D. Euang. hanc inducit Prophetiam, in qua protellatur ipis Messiam non venturum bello notissimum, qualem ipsi imaginabantur, sed pacis amantissimum qualem describebat. Ecco Rex tuus venis tibi mansuetus, sedens super quinam, & pulum.

I. Nihil frequentius quam hoc in sacris literis: qua de causa voluit mandauitque Deus vt principalis ac magis expressa figura Mellis atque Iudaeorum oculis parentissima, esset agnus, cuius sanguine Pascha celebrabant, festum omnium celeberrimum, & hoc symbolo declarat illud varians Isaias tam illum rogando: mitte agnum Domini, quam illum promittendo. Quasi agnus coram tonante se obmutescit non aperit os suum. Quinimo ipse per Ileremiam sic loquitur. Ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam. Videbatur sufficere vt mansuetudinem suam declararet si compararet seipsum agno, vt pote qui de se illam habet super omnia animalia praeclariorem: porro hoc illi satis non fuit sed addidit, agnus mansuetus, q. d. agnus mansuetudine singulari qua ceteris agnis mitior effulget.

III. Reges per Consuevit Spiritus S. describere, ac proponere ventos & terrae Reges in symbolo animalium ferocium ac crudelium, eorumque quae impetu feruntur ventorum animalia hementi viribusque, polleat acrioribus. Ita designauit scripsit Propheta Daniel omnes Monarchas, tur.

quatuor insigniorum Monarchiarum, quas mundus vidit & videbit; Primò: sub figura ventorum quorundam furentium qui flatu arce impetu quam maximo contra se mutuo in mari tempestatem excitabant quae tanta fuit, vt naves maximae & Triremes his turbulibus agitatae ad profunda demersae perierint.

Secundo: in forma quatuor animalium quibus natura non tulit ferociora & immensiora, terrore totam terram concutientia. Vnde in Dan. 7. ecce quatuor venti caeli pugnant in mari magno, & quatuor bestiae grandes a caudibus de mari, prima quasi leona & ecce bestia alia simili vt p. & ecce alia quasi ursus. & ecce bestia quarta terribilis dentes ferreos habebat magnos, cornibus atque cornibus & reliqua p. d. b. i. u. n. c. o. n. i. c. a. n. t. Cur toties repetit illud eorumque hic tantopere videndum in violentia singularum ventorum, acque in feritate cuiusque animalis? nunquid non uno possum hac omnia intuetu contempere vult, vt attendas quod si ferus & crudelissimum erat animal quod transibat, non minus ferus & truculentum erat, quod sequebatur. Erant hi Monarchae superueni, Reges illi Babylonis, Medii & Persae, Graeci, & Imperatores Romanis: venti erant atque eorum impetus vt venti alicuius, turbulenti, de opo Dominus ait, quod non ex ratione procedat sed ceteris eum dirigat appetitus. Spiritus vt vult spiritus, & non sicut vult ventus, aut quo vadit. Licet iustitiam Nabuchodonosor: nam consilium suum militare congregans manifestat suam hanc esse animi voluntatem, vt omnem terram, regna & provincias ditiois suae subiugeret imperio, non illa d. n. s. ratione quam impetu voluntatis sine agnitione ambitioso. Dixit, cogitationem suam in eo iudicasse, vt omnem terram suo subiret auri imperio. Videre licet Alexandrum Magnum, quam velox instat Euri percurat paucissimo tempore totum occupans mundum: sed quo iure? qua ratione? desiderio flagrabat vt mundi Dominus diceretur vniuersalis. Erant hi velut Leones crudelissimi, velut Vrsi infatigabiles, velut Tigrides immisericores, velut bestiae dentibus armatae ferreis, quibus omnia dissipant, disperdunt, & demoliantur: vnde venti validissimi inimicem oppugnabant, ceterisque praeualebat, qui visibus erat potentior: velut ferus in se motus insurgebat, ille vero regni tenebat clauum, qui potentia & robore ceteros antecedebat.

Porro qualis est hic Rex? agnus ita mansuetus, vt sit ipsa mansuetudo. Ecco agnus Dei, in Christo qui D. Iohannes, qua vice primum suo sanctus mansuetus mouere videtur per

monere illum ostendit mundoque reuelavit. *Ecc*
es qui tollis peccatum mundi. Proponitur olim
 104. 1. 20. & offerbatur pro populo agnus & quamvis nō
 sufficeret ad peccatorum remissionem, tamen e-
 rat symbolum eius qui venturus esset, vt peccata
 auferret in forma agni mansuetissimi. *Eccc agnus*
Dei. In sacris litteris frequens est vt dicatur ali-
 quid esse Dei eo quod in genere suo sit excellen-
 tissimum: sic dicuntur *montes Dei.* Id est altitu-
 dinis precellē & *cedri Dei,* quæ vertice caelum
 tangere videntur. *Eccc hic agnus Dei.* Hoc est
 ille agnus in quo agni mansuetudo tanta est, vt
 suprema sit, tandem mansuetudo Dei, quæ est in-
 finita. Hoc vnicum intendit D. Mattheus ex hac
 qualitate & mansuetudine ratum facere. Christū
 verum esse Messiam: vnde completas in illo de-
 monstrat binas insignes prophetias cæteris emi-
 nentiores, & Iudeorum omnium oculis euiden-
 tiores. Prima est vatis Isaia: illum etenim Pater
 æternus eius ore promittens sic ait. *Eccc puer*
meus, &c. non clamabit neque audietur vox eius
foris, calanum quassatum non confinget, & linū
sumens non extinguit, &c. Hunc intueretis qui-
 dem secundum diuinitatem mihi sit æqualis. se-
 cundum tamen humanitatem puer meus est &
 seruus. Cognosces illum ex sua mansuetudine
 quæ tanta erit, vt non clamet, nec vociferetur,
 nec cum aliquo contendat, adeo mitis vt cala-
 num quassatum non conercat, & linum fumi-
 gas non extinguat. Quænam hic occurrunt
 explicanda: hoc oraculum confirmat Euangelista
 quâdam occasione completum dum Christus
 loca illa perambulauit mille beneficiis mortales
 cumulat, curans infirmos, mundans leprosos,
 erigens paralyticos, liberans emergentes: in-
 tera pharisæi in tantorum operum compensatio-
 nem conueniunt ingrati ad concilium, media in-
 quiritentes quibus eum de medio tollerent etiam
 innocentem. *Pharisæi concilium faciebant aduer-*
sus eum quomodo eum perderent. Quid tunc Chri-
 stus audiamus Euangelistam. *Jesus sciens recessu-*
tate, & sequuti sunt eum multi & curauit eos
omnes & præcepit eis ne manifestum eum facer-
ent.

V. *Quis non admittetur tale facinus, tantam non*
 oblitescat patientiam, & inauditam non extol-
 lar mansuetudinem? etenim medi iudicio ratio
 suadebat, vt Christus tunc temporis potentia
 suæ brachium exeret tam horrendam puni-
 turus ingratiudinem, & diabolicam perduram
 nequitiam: Non hoc voluit. sed elanculum disce-
 dit selesque iubarit. Quo fine non def. ctus hic
 arguitur potentia (teste Euangelista) sed vt ora-

Hieron. B. ep. de la No. Tom. IV.

culum impleat de mansuetudine sua præmissi:
 Quid litigator non esset futurus, neque prælia-
 tor: imo à litibus & præliis tantum abesse, vt
 nec in loquendo vocem attolleret, nec eū qui-
 quam audiret vociferantem; quod bellis est in-
 solitum. *Vt adimpleret ut quod dictum est per Isa-*
iam prophetam, dicentem ecce puer meus, &c. non
contendet neque clamabit. En quanta mansuetu-
 do, cum enim posset ille contra Pharisæorum
 non tolerandam expostulare nequitiam quæ per-
 dere illum conabantur bonorum illius operum
 inuidiâ tabescentes: non tamen conuictus est,
 non vnicum de hoc verbum protulit: sed summo
 taciturnus silentio se subduxit, occasionem gra-
 uioris illis adimens turbationis quæ ex luore
 diabolico contra eum ingrati mouebantur. Hæc
 perpende mansuetudinem: confidero etenim,
 quid amplius Christus faceret si vix esset facio-
 rosus, & iniustus, furis infamis, puellarum vio-
 lator, iniuriarum illator, grauisissimus, Reipublicæ
 perduellis proscriptus: intelligeret autem, Reclorū
 contra se concilium congregatum quo reū
 tantorum facinorū pro merito castigaret: quid
 ea faceret occasione amplius, quàm suum illis
 corpus suffurari, secedere, latebras querere, stu-
 dens intentius ne læuens inueniatur: hoc enim
 iustum est, vt qui malum agit, timeat, nec se fla-
 gnet eximium suorum defensorum. Veruntamen
 quod operibus insillens sanctoribus, atque rei-
 publicæ utilioribus, coactio contra eū pratorum
 concilio: non se defendat, non conuictetur, non
 partem suam tueatur, sed quod vltro secedat ne
 noua turber inquietudine pectora illa diaboli-
 ca: ser sententiam, an maior possit dari mansue-
 tudo.

Alterum oraculum erat Zachariæ, quo præ-
 dixit Messiam ingressum in Hierusalem man-
 suetum & ab omni sic lre & controuersia alie-
 num, vt probat pullus Asina: cui insidens urbem
 ingreditur. *Eccc Rex tuus uenit tibi mansuetus,*
sedens super asinam & pullum. Equus semper de-
 notat bellum atque vt Deus Iob dixit ad hoc
 videtur creatus, quod ipsum generoso suo se
 monstrat fastu, quo erines erigit, & huiusmodi
 dicit percipiens buccina: clangorem, & fremitus
 ad sonitum tympani, & totius motu corporis,
 quod pronocatur ad vocē tube, & elatione mem-
 brorum quæ se commouet & erigit in altum:
 dumque vngulis terram fodit, velut qui omnes
 velit collidere omnes impetere omneque offen-
 dere. *Numquid præbebit equus fortitudinem? &c. Iob. 39. 19.*
gloria parium eius terræ, terræ in unguis fodit,
exultat audacter in circumspici pergit armatus con-
stans.

VI.
 Equus
 b. illum,
 asina pa-
 cem de-
 notat.

Iob. 39. 19.
 gloria parium eius terræ, terræ in unguis fodit,
 exultat audacter in circumspici pergit armatus con-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

remittit pavorem, &c. *Ferens & fremens forbes terram, nec reputat iuda sanare clangorem: ubi audierit buccinam dicit vobis: procul odoratur bellum.*

Ho. 23. ex diversis in Matt.

Verba que hinc proposito convenienter adducit D. Chrysol. licet locum non citet. Idcirco apud gentiles magis solemne ac proprium sacrificium oblatum militiæ Deo nempe Marti erat equus, ut refert Plutarchus: Eratque hoc ita celebre ut omen maximè certum futuri belli, esset aut videre aut occurrere equo. Ita canit Poetarum latinorum primigenius. Etenim ex eo tantum quòd notissimus ille Anchises quosdam in campo vidisset equos, ad suos conuersus, bellum illis prædixit imminere.

Virg. l. 3. Aeneid.

Quatuor hic (primum omen) equos in gramine vidi.

Bello armantur equi, bellumq; hæc arma minantur.

Vide Pin. in c. 39. Job v. 19.

Econtra verò Aña & pollus semper pacis fuerunt & mālueudinis indicia: etenim sine vlla membrorum elatione, recalcitrante, corporisq; repugnantiæ onera sibi imposita, suscipiunt, imo & verbera quibus tunduntur. Sic lego apud

D. Græ. l. 2. Mor. cap. 33.

D. Greg. *Per asinum qua sese contrahit nulla se vocitatis injuria resistit: patientia mansuetudo significatur.* Hinc emanavit, ut sicut videre aliquem equo insidentem, indicium erat animi generosi & commoti: Ita videre quempiam aliu vel pullo insidentem, indicium erat quòd pacificus ingredieretur & mansuetus.

86 VII. Cur Dauid vocatur Rex super mulam suam sed intraretus.

Ve omnino singulari inramur dispositionem Proph. David, quando successorem regni sui declaravit filium suum Salomōnem. iam vltimus iustabat vixit dies eratque septuagenario maior: & ecce filius illius Adonias quem genuerat ex vxore sua Hagith, ut erat animo ferax & iam nonnullos haberet fautores, paulatim se Regem declaravit. Paternique regni successorem: quocirca sibi curtus, equos populūmq; concitavit, qui sibi de regno congratularetur Regemq; acclamaret: Rescivit hoc Bethsabee mater Salomōnis relictq; tendit ad virum suum David hæc illi propositura. Domine mi, cum iam te videam ad vltimam redactū metam, cōsultum foret ne forte inter filios de successione in regnum tux nascatur sanguinaria, ut ipse declares quem illorum velis & eligas in regno tibi successorē. Meministi (amabo) sæpè te mihi iurasse fide Regia Salomōnem tuum meūq; filium fore successorē: proinde necessitas virget ut huic malo sanguis prospicias: etenim Adonias ad thronum se promouet vulgū Rex acclamari. Statutum est, inquit David, nullum alium præter Salomōnem filium meum fore mihi successorē, & ne in futurum de hoc oriantur contentiones aduoca mihi Sacerdotem Sadoc, Prophetam Nathan & duodecem strenuissimum Banaiam, vocati corā Rege consilium quibus ille suam vltimam declarat hæc esse voluntatem: volo mihi in regno filius meus Salomō Rex succedat. Quocirca quā primū illum adducite & supraginta duos Iudices populi congregare vobis sodales: nam illos intelligit D. Hieronymus fuisse quos vocat *seruus Domini sui*. Sedeat super malā meam illum. que foras extra ciuitatem ducite ad fontem Gihon, ibi vero Sacerdos Sadoc vngat in Regem, ex quo loco solentis insilituatur supplicatio cum clangore tubarum & sonitu buccinarum versus Hierusalim, ipso super mulam meam sedente, cui omnes voce concordī acclament: *Vivat Rex. Tollite vobiscum seruos Domini vestri. Et imponi. 3 Reg. 1. te Salomōnem filium meum super mulam meam. 3. vngat eum Sadoc Sacerdos, &c. & ceteri buccinantes dixerit: vivat Rex Salomō.* Verbum hoc *mulam meam* nolim præterire: videtur enim indicare quòd quantum equos, mulas & asinos aleret quam plurimos, tamen ut erat iam auius gratius fractusq; corpore, mulam aleret mansuetam, cui insidebat nihil timēs quòd aut recalcitraret, aut ferociret. illum ego inponite super mulam illam: Quis non admiscetur? Nunquid proposito magis conveniret equus: quatenus Salomō ingredieretur eques eo die quo Regni illius Rex proclamabatur & à tota republica vrbeq; talis suscipiebatur: hoc mihi firmiter persuadere Davidem voluisse declarare, quod illi Deus revelaverat, Salomōnem Regem futurum pacificum & mansuetum: populum autem sub illo pace poturum securissimam. Deo templum David edificare voluit: verumtamen non hoc illi Deus permisit: quam ob causam? audi rationem. *Mulum son. 1. Parit quoniam effudit, & plurima bella bellasti, non perterritis adspicere domum: non mihi meo tanto effuso sanguine coram me. Filius qui nascetur tibi erit vir quietissimus. Et ob hanc causam pacificus vocabitur, &c. ipse adspicabit, &c.* Rex qui prædicatur futurus mansuetus & in summo gradu quietissimus, ut quietissimus, iustum est ut ingrediens ciuitatem in primordio regni sui, atque in illa receptus ut Rex, intret, non equo ferociori & hincienti redus quòd bellum designatur, sed mulæ insideat ita mansuetæ, ac mea est, que mansuetissima ab omnibus esse cognoscitur.

Optimum hoc Regis & Prophetæ facinus, nec possit expressius declarare quam humilis, m-

VIII. hie, & pacificus intraret Salomon in Ierusalem
 Chilli regnatus, quam precipiens ve mulz infideret
 mausie, qualem ipse sibi nutriebat. Porro
 ubo per ut Chiltus erat Salomone mitior regnumq; ip-
 sium fur maiori mansuetudine regi debebat, & pace
 deligati gaudere opulenti, non temporali, non terrena,
 sed eterna celesti: funm sic ordinat ingressum,
 ve veniat infidens animali tantò mitiori, quanto
 est stitia vel pullus mulà mansuetior. Audiamus
 hic D. Chryloft, verba spestantem quò iam pei-
 dem à Domino Iob esse dicta retulimus *Vt cog-
 noscere mansuetudinem venientis? Consid. ex spe-
 cta. Mutatus eius Non sedens in curru aureo pre-
 ioso purpura fulgens, neque ascedens super equum
 irruant amator in discordia. Et litu qui iustitias
 tibi, gloria pectus habet sepletem, qui de longinquo
 struatur bellum. Et gaudet ad vocem tuba. Et cum
 vidit sanguinem pugnanti dicit in corde suo be-
 neficium est: sed scilicet super ipsam tranquillitatis
 Et patu emiam Hinc Prophetiam hodie implem-
 tam asserit Evangel. Hic. Illum intueri: venit et-
 ceterum Rex ille in ea forma quà Propheta prædi-
 cit, huius affimans Regem esse pacis & adesse pa-
 cificum. Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedes
 super asinum Et pullum. Et Toto vita suz tem-
 pore, sic asserit B. Chrysolomus, & Dominus
 hic humanem ostendit, mitem & pacificum.*

X. Natiuitati sue magnifica uò elegit palatia sed
 Chillis bellarum vile stabulum: non molles lectulos qui-
 bus in con- reclinareretur, non panos summi pretij quibus
 huius in- iuoueretur, sed præsepè & panniculos viles &
 milia & pauperculos (pannis enim inueluit) hoc enim in
 vili ca. Scriptura pannis significat iuxta sententiam Sa-
 g. omnis. *Signatur pannis dormitatio*: Qui multu
 tem. iustampierit temporis dormitatio ad viles cadem
 23. & abiectione damnabitur panniculos. Matrem non
 elegit opulentam & maestare in terra splendi-
 dam, sed inopem viro deponlatam lignario. In
 discipulis non adscripsit viros sapientià notissi-
 mos, vel opibus præponentes, sed rudes & indi-
 gos plicatores, & schias suis mensis non parauit
 geniales: etenim sui sequacibus conuiuium in-
 structur panes propofuit hotidacces, terra
 mensam fupplebat & fenu inappulas. Nunquam
 in domum incoluit propriam, nec palmu terra pos-
 sedit proprietarius, nec tantò diues, quanto pos-
 set caput reclinare, in equili uò alebat equos qui-
 bus de loco ad locu migraret. Cum ita fit quod
 perpetuus animarum indagator loca mutaret &
 alio proficisceretur, semper carum salutis ilu-
 minis, sed pedester incedebat. Non crant illi le-
 di molliotes, plumarij quibus fatigatus ex itinere
 & labore requiesceret; sed rei puluicem emat

illi labrum potes, vt in Samaria, vel fragmen lig-
 ni vt in naticula quà vehcbatur. Non erac et
 communicatio, cum fastuosis, superbis & pom-
 paticis, sed cum pauperculis, peccatoribus & a-
 biecliffimis. Mulieri colloquitur Samaritanæ,
 eique sacrosancta reuelat Incarnationis suæ my-
 fteris: pueros ad se conuocat & amplectitur,
 & nedum illos magni faciebat, sed & in super af-
 fecfis suis imponebat, vt nec minimum coram
 asperarentur. Non choreas, non conuiua fre-
 quentaui, nec ad publicas accurret recreationes:
 imo potius sepe numero plorans incedebat &
 lacrymarum fontes illius oculi videbantur. No-
 ctes non transiebat per uigil. circumambulans
 plateas & fora ciuitatum in quibus morabatur,
 populum perturbans, sed deserta colebat atque
 in montem secedebat coram Patre suz æterna
 supplicaturus. Sed nunc (inquit ille cuius hæc
 omnia sunt verba) in ultimo vitæ tuæ termino
 has sigillum impofuit ingressus in Ierusalem ita
 mansuetus, ita pacificus vt ostendit animal cui
 infedit: nam iociter hoc indicare nobis voluit
 Propbete dicens. Ecce Rex tuus uenit tibi mansue-
 tus ascendens super iugalem Et pullum nouum, non
 curru vt ceteri Reges agoni, non uelligalia exci-
 gens, non elatus timore nec fatellitibus conspita-
 tus, sed magnam undique monstrans humilita-
 tem.

X. Hic igitur Regg nostru intueri, considera ad
 quid & qualis ueniat Rex pacificus & mansuetus
 qui mundum sibi non est subiugaturus milium
 mundum copis bellisque sanguinolentis, sed mansuetudini
 non armis sed man- ore præferbat suisque offerebat, atque præcipie-
 bat vt illam perpetuo discipuli sui prædicarent, sibi sub-
 offerrent & annuntiarer: vt autem hoc omnibus
 licit. esset indubitatum, patentiùs hoc Zacharias pro-
 pheta demonsttrauit prædictis uerbis hæc adiun-
 gens. Et dispergam quadrigam ex ephraim, & dis-
 sipabitur arcus belli. Et loquetur pacem gentibus.
 Eo tempore prælia instruebantur curribus qua-
 tuor equorum: hoc enim est quadriga: aliquando
 pluribus, aliquando paucioribus, quibusdam sal-
 catis curribus ferreis falcibus obarmatis, quoru
 aliqui hoc modo, alij alio muniebantur. Iam in-
 quit Propbete, dissipata sunt illæ quadrigæ &
 arcus belli diffraclti: etenim Rex hic nullu aliud
 ore suo uerbum quam pacem proloquitur. Huic
 manum dat D. Fulgens: Herodem Regem allo-
 cutus. *Quid turbas Herodes? Rex isti qui natus D. Fulgo-
 est, non uenit reges pugnando superare sed morum. Ier. qui
 do mirabiliter subiugari me. ideo unus est, ut tibi est del. p.
 fuggenti, sed ut in eum mundus fideliter credat. phania,
 uenit.*

1777

Venit non ut pugnet vinus, sed ut triumphet occisus.

O te mente captum (exclamat D. Leo) Pilate præses, quid te turbat audire quòd se Regem appelles, quid times ne Cæsari bellum inferat? tumulcius attendens illum considera num aliquid in illo reperias quod bellum armaque redoleat. vbi nam militaria consilia, vbi nam confensus consiliatorum? vbi nam confcripti milites? vbi nam armorum apparatus? vbi nam vexilla splendens explicata? imprudenter Pilate ti-

D. LEO multi. Vermisabile fuisse nomen Regum, si do-
Serm. de minandi consilia tyrannicus tibi prodidisset oppa-
Passio, qui ram: si profusa armerum, si congregatio diuitio-
incipit. rum: si profusa delecta sunt militum. illum at-
Decursus. tenuis intueri, & non iuuenies cum aliud egisse aliudve prædicasse, quam humilitatem, subiectionem & mansuetudinem. Quis enim grauari sine & Pilate de affectata potentia: cuius specialis fuit de humilitate dolens: Romanis legibus non contraxit: censum subitis, sicuti solent, viti- galia non inuoluit, quia sunt Cæsaris Cæsari red- dendis constituit: potestatem elegit, mansuetudi- nem prædicauit, obedientiam iussit, &c. Porro etiam quã pollet mouendis non impendit seditionibus, non colligendis ad bella populis, regnis non oc- cupandis alienis, sed omnibus beneficius. De- fuit diligens Præses, quid de potestate eius com- peritum sit, cæcis visum, surdum auditum, claudis gressum, mutis donauit eloquium, febres abegit, do- lores relaxauit, & monia cunctis, mortuos viuificauit.

§. 28. Mansuetus. Cum Mansuetudine ve- nit: etenim illa mundum sibi subiicit, est que vermis ligni tenerimus.

Diuino plane consilio motus Rex hic diuinus, ex hoc quo et talis ingreditur suam singulariter prædit mansuetudi- nem, & hæc est quam vult cæcætinuere at- que ex ea vult sibi à Propheta primum imponi epitheton, atque in illum statuit, vt omnes oculos nostros coniciamus. Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus. Altissimum hic panditur mysterium. Adest modo Dominus hic moriturus & pas- surus. Et ait quod regnatus adueniat. Ecce Rex tuus. Quæ ratio quia supremam magnitudinem & regni sui gloriam assecutus est patiendo & moriendo. Non mundum occupauit Rex ille ma- nu militum copiosa prepotens, qui traxant illum sine igitur & sanguini, vulnerando, feriendo, & alibi cuncta lenam profundum sanguinem. Sed plagas subiecit, & vulnera imò lanceam perferendo, qui om-

niem suam effundat sanguinem, ad victimam vique putam intimis sui cordis finibus abscon- ditam, non in vincula carceretque hostes con- dendo, sed ipse captus, ipse durioribus consti- tus vinculis & per publicas rapatus placas vrbis Ierusalem, non flagellando (suoque tortu- ra subiciendo inimicos, sed ipse flagellis cæcis & tortura subditus horrendis spinarum inuen- tionibus molestissimæ, tandem non occidendo sed moriendo. Ad hoc venit, vt per mortem de- fenderet cum qui mortis habebat imperium. Sic intentionem explicat Apostolus Saluatoris.

Hoc Spiritus Sanctus indicauit illa sententiã vt verã ita male intellectã ab eo qui illam tulit summo scilicet Sacerdote Cæsaria pronuncia- te. Expedis vobis, vt vnus moriatur homo pro 30.000. pulo. & non ita gens peruenit, scilicet hæc ea fuit, telle D. Ioanne Euangelista, cuius tenorem ipse Spiritus Sanctus distulit, & cuius sunt omnia verba quæ depromptis os illud sacrilegum, non veto illius ipse, etenim illud merito comparauero ori leonis terrifico ex arte durissimo vel lapide insensibili, ex quo scaturit aqua fontis lymphidissima, quæ de monte profuit altissimo in præcepis, quæ Spiritus Sanctus expressit Chri- stum moriturum, vt morte regnum suum ele- uis fundaret & stabiliret per mundum quocum- que verum dispersit: hic etenim futurus erat mor- tis illius effectus: Vespilias Daqui erant dispersi Ita vt congregaret in vnum, de quo diximus die Ven- tis præterito. Igitur patiens & in cruce mo- Chri- stus regnum erat sibi conlocutus. Hic in illi- la carnis infirmitate latebat abscondita eius for- titudo, in hac passione eius actio, in hac morte sua for- tificatio, in hac sanguinis effusione, virtus illius nostrum purificandi, in hoc sepulcro nostra re- surrectio.

Præuidit hoc vates Habæne in mystico illo canico, in quo considerans illum morientem, patientem, manibus pedibusque probrolo si- pite constrictum, hic latere cognouit virtutem eius & fortitudinem. *Corrua in manibus eius, ibi abscondita est fortitudo eius.* Declarare vo- luit Spiritus Sanctus cum iam David sepulcro proximus esset, fortitudinem, quæ sibi regni primatum adeo celebris & toto mundo cogni- ti victor obtinisset, illudque quò sibi cunctas tentis subiecit tribus Israel, & verba refert diuini mei sig- nificatio, quibus robur illius omnibus in ventu- tate esse conperitum. Quamuis enim plures cultra- habuerit duces corporis robore præualidos, non hoc atque inter illos tres virum magnitudine præ- tifficatus. Quorum nomina & acta heroica Spiritus.